

Sagsnr.
2022 - 5024

Doknr.
933551

Dato
07-11-2024

Høringsnotat om forslag til lov om lokalplejehjem

Indhold

Høringsnotat om forslag til lov om lokalplejehjem	1
1. Høringen	1
1.1. Høringsperiode.....	1
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	2
2. Høringssvarene.....	4
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	4
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget.....	5
2.2.1.1 Opgaver	5
2.2.1.2 Etablering	7
2.2.1.3 Ledelse mv.....	10
2.2.1.4 Lokaler	12
2.2.1.5 Afregning, regnskabsafklæggelse, lånoptagelse mv.....	13
2.2.1.6 Tilsyn.....	14
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet.....	15

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag om lov om lokalplejehjem har været i høring i perioden fra den 22. august 2024 til den 19. september 2024 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, BL - Danmarks Almene Boliger, Center for Sund Aldring – KU, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, De sammenvirkende Menighedsplejere, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, EGV, Ergoterapeutforeningen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, FOA, Forsikring og Pension, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Velfærdsschefer, Kost & Ernæringsforbundet, Lægeforeningen, National Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO, Pårørende i Danmark, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), VIVE og Ældre Sagen.

Udkastet til lovforslag blev den 22. august 2024 endvidere sendt ældreudvalget til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 22. august 2024.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget hørings svar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Hørings-svar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger	Ønsker ikke at afgive hørings svar
Advokatrådet				
Alzheimerforeningen	X	X		
Ankestyrelsen	X		X	
BL-Danmarks Almene Boliger				
Center for Sund Aldring - KU				
Danmarks Frie Fagforening				
Dansk Arbejdsgiverforening	X	X		
Dansk Erhverv	X	X		
Dansk Handicap Forbund				
Dansk Industri	X	X		
Dansk Sygepleje Selskab*	X	X		
Dansk Sygeplejeråd	X	X		
Danske Diakonhjem	X	X		
Danske Fysioterapeuter				
Danske Handicaporganisationer				
Danske Patienter	X		X	
Danske Regioner	X		X	
Danske Seniorer				
Danske Ældreråd	X	X		
Datatilsynet	X		X	
Demenskoordinatorer i Danmark	X		X	
De sammenvirkende Menighedsplejere				
Den Danske Dommerforening				

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet				
Det Centrale Handicapråd				
Domstolsstyrelsen				
EGV – Fonden Ensomme Gamles Værn				
Ergoterapeutforeningen	X		X	
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)	X	X		
Fagligt selskab af Kliniske Diætister	X	X		
Faglige Seniorer	X	X		
FOA	X	X		
Forsikring & Pension	X	X		
Horten Advokatpartnerselskab*	X	X		
Institut for Menneskerettigheder	X		X	
KA Pleje*	X		X	
Kirkens Korshær*	X	X		
KL	X	X		
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen*	X	X		
Kommunale Velfærdschefer	X	X		
Kost og Ernæringsforbundet	X	X		
Kristendemokraterne*	X	X		
Lægeforeningen				
Nationalt Videnscenter for Demens	X		X	
Københavns Kommune	X	X		
Lederne	X		X	
Lægeforeningen				
Medarbejder- og Kompetencestyrelsen	X		X	
Nationalt videnscenter for demens	X		X	
Nyborg Kommune*	X	X		
OK-Fonden				
PLO				
Pårørende i Danmark				
Selveje Danmark	X	X		
Socialpædagogernes Landsforbund				
SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg).				
Tønder Kommune*	X	X		
Varde Kommune*	X	X		
VIVE				
Ældresagen	X	X		

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til forslag om lov om lokalplejehjem. Høringsnotatet behandler således ikke de dele af høringssvarene, som vedrører gældende ret. Høringsnotatet behandler derudover ikke de dele af høringssvarene, som vedrører udkast til forslag om hhv. ældrelov og ældretilsyn. Dertil skal Ældreministeriet generelt bemærke, at lovforslaget er udarbejdet på baggrund af og inden for rammerne af *Aftale om en reform af ældreområdet af 18. april 2024*. De angivne ønsker og forslag, som falder uden for den aftalte ramme for lovforslaget, er derfor ikke behandlet i høringssnotatet, men ministeriet har noteret sig tilkendegivelserne.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Ældreministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Generelt set er der delte holdninger blandt høringsparterne til intentionerne i lovforslaget, som dels er at skabe en højere grad af forskellighed i plejehjemslandskabet, så borgerne har endnu flere muligheder i forhold til valg af bolig, dels give plejehjem bedre rammer for at kunne drives med lokal frihed og ansvar og større inddragelse af det omkringliggende samfund og civilsamfundet.

Ældre Sagen, Danske Ældreråd, Faglige Seniorer, Dansk Sygeplejeselskab (DASYS), Varde Kommune og Tønder Kommune forholder sig overordnet positivt til tanken om en ny type plejehjem med en højere grad af lokal frihed, ansvar og forankring. Disse aktører finder det positivt, at de kommunale plejehjem frisættes fra kommunale politikker, og at der hermed skabes et større ledelsesrum til at drive plejehjem efter lokale ønsker og behov. Herudover bakker aktørerne op om, at der med indførelsen af muligheden for at etablere lokalplejehjem skabes en højere grad af forskellighed i plejehjemslandskabet.

Ældre Sagen er enige i, at en frisættelse fra kommunens politikker og krav kan være med til at skabe et større råderum til at drive plejehjem, der tager udgangspunkt i beboernes behov og ønsker, men efterlyser, at etableringen af lokalplejehjem bliver en pligt for kommunerne.

KL bakker op om, at det er kommunalbestyrelsens beslutning, om kommunen skal etablere et lokalplejehjem.

Dansk Erhverv (DE) bakker op om en af de bagvedliggende motivationer bag initiativet om lokalplejehjem – at skabe øget transparens i økonomien.

FOA mener ikke, at det er en god ide, at udvalgte plejehjem får øgede frie rammer for at sætte deres præg på plejehjemmet, men opfordrer til, at alle plejehjem får mulighed for at præge den dagligdag, som beboerne har indenfor den overordnede politiske styring i kommunen.

Dansk Sygeplejeråd mener, at frisættelsen af plejehjemsområdet har potentielle, men ikke åbner mange nye muligheder.

FH mener ligeledes ikke, at lokalplejehjem er den rette vej til at realisere potentialet for frisættelse af den offentlige sektor, da konstruktionen ifølge FH's vurdering indeholder en række udfordringer, herunder potentiel forøgelse af uligheden, risiko for betydelige bureaukratiske byrder ifm. driften af lokalplejehjem, usikkerhed om medarbejdernes løn og arbejdsvilkår samt sikring af kvaliteten for beboerne.

Alzheimerforeningen mener, at der i dag findes rigeligt med muligheder for at indrette de enkelte plejehjem fleksibelt og med afsæt i målgruppens og lokalsamfundets behov.

DI og DE forholder sig grundlæggende uforstående overfor behovet for oprettelsen af en ny plejehjemsmodel. De mener, at muligheden for at etablere lokalplejehjem kan risikere at skævvride konkurrencen mellem aktørerne på markedet. **DE** noterer sig dog, at det er positivt, at det er skrevet ind i den politiske aftale, at det ikke må blive mindre attraktivt at drive og investere i friplejehjem.

Kost og Ernæringsforbundet anerkender regeringens ønske om at frisætte lokalplejehjem, men er samtidig bekymret over den potentielle ulighed mellem ældre, der bor på almene plejehjem, og ældre der bor på lokalplejehjem, samt for de faglige konsekvenser, som fremgår af ministeriets overvejelser til lovforslaget.

Kommunale Velfærdschefer mener, at den nye konstruktion med lokalplejehjem indeholder interessante elementer, men samtidig indebærer unødvendigt bureaukrati for kommunerne.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1.1 Opgaver

Anvisningsretten

DE, DI og Selveje Danmark mener, at det er konkurrenceforvridende, at kommunen får anvisningsretten til pladserne på lokalplejehjem, og at kommunen som følge heraf betaler tomgangsleje i de perioder, hvor boligen ikke er udlejet. Ifølge høringsparterne gives lokalplejehjem en uretmæssig stor konkurrencefordel, fordi anvisningsretten betyder, at lokalplejehjemmet fra dag 1 stilles økonomisk, som om plejehjemmet er fuldt belagt, hvilket ved opførelsen af nye plejehjem er en helt central udfordring. **Selveje Danmark** mener, at man bør afregne lokalplejehjemmene efter deres faktiske belægningsprocent.

Ældreministeriet bemærker, at udgifter forbundet med plejehjemsdrift i grove træk kan deles op i to kategorier. Den ene vedrører udgifter forbundet med boligen, den anden vedrører udgifter forbundet med plejen.

De udgifter, der er forbundet med boligen, dækkes af den husleje, beboerne betaler. Huslejen betales til bygningsejeren. Hvis der er tale om det, man typisk betegner som et kommunalt plejehjem, ejes bygningerne sædvanligvis af en almen boligorganisation eller af kommunen. Er der tale om et friplejehjem, ejes bygningerne sædvanligvis af en privat aktør, der kan være friplejeboligleverandøren.

De udgifter, der er forbundet med plejen, dækkes af den takst, kommunen betaler til enten friplejeboligleverandøren eller den kommunale leverandør. Taksten dækker udgifter til medarbejdernes løn og øvrige driftsudgifter.

Lokalplejehjem overtager ikke ejerskabet eller driftsansvaret for de bygninger, der er knyttet til lokalplejehjemmene. Bygningerne ejes således fortsat af de almenboligorganisationer m.v., som ved deres drift af boligerne er omfattet af almenboligloven.

Der er to forhold, der ligger til grund for Ældreministeriets vurdering af, at betaling af tomgangsleje ikke er konkurrenceforvridende.

For det første har kommunen i kraft af sin anvisningsret råderet over boligerne. Det følger af almenboligloven, at kommunen skal betale leje af boligerne i den periode boligen er til rådighed for kommunen.

Det skal ses i sammenhæng med, at de boliger, der er tilknyttet lokalplejehjemet, indgår i den kommunale forsyning. Kommunens pligt til at opfylde ventepladsgarantien indebærer, at der er behov for overkapacitet i boligmassen, og at en del af de boliger, der indgår i den kommunale forsyning derfor står tomme. Kommunalbestyrelsens pligt til at betale tomgangsleje skal således sikre, at bygningsejerne ikke pålægges en urimelig merudgift som følge af den kommunale pligt til at opfylde ventelistegarantien.

Det andet forhold vedrører det faktum, at tomgangsleje alene dækker boligudgiften. De udgifter, der er forbundet med plejen, herunder løn og drift, dækkes således ikke i den periode, boligen står tom. Udgifter til pleje udgør langt hovedparten af de samlede udgifter.

Det er således ikke korrekt, når høringsparterne anfører, at tomgangsleje indebærer, at lokalplejehjem fra dag ét stilles, som om det var fuldt belagt.

Det bemærkes i den forbindelse, at friplejeboligleverandører kan indgå aftale med kommunalbestyrelsen om at stille deres boliger til rådighed for den kommunale forsyning, hvormed beboere anvises af kommunen. Friplejeboliger, der indgår i den kommunale forsyning vil, som alle andre plejeboliger under den kommunale forsyning, i perioder stå tomme, som følge af behovet for overkapacitet. I disse perioder vil kommunen dække huslejudgiften, men ikke udgiften til plejen. Det er samme vilkår, som lokalplejehjem vil skulle drives under.

Friplejeboliger, der ikke indgår i den kommunale forsyning vil derimod kunne udleje en tom bolig umiddelbart efter en beboers fraflytning, hvormed leverandøren får dækket udgifter til både husleje og pleje.

Det er på baggrund af ovenstående ikke Ældreministeriets vurdering, at det ud fra et økonomisk og konkurrencemæssigt perspektiv er særlig fordelagtigt, at kommunen har anvisningsretten til boligerne på lokalplejehjem.

Tilkøbsydelse

FOA, FH, Dansk Sygeplejeråd, Ældre Sagen, Alzheimerforeningen og Dansk Sygeplejeselskab er bekymrede for, at det vil skabe ulighed af øge mulighederne for tilkøbsydelse, hvis ressourcestærke ældre får mulighed for at tilkøbe ydelser, som ældre med færre ressourcer ikke har adgang til.

FOA, Dansk Sygeplejeråd, FH, Ældre Sagen og Alzheimerforeningen efterlyser, at lokalplejehjem ikke får mulighed for at sælge tilkøbsydelse, som kommunen bør levere, f.eks. sociale aktiviteter og fællessang. De mener også, at den basale omsorg og pleje, som kommunen har pligt til at levere, risikerer at blive udhulet ved muligheden for tilkøbsydelse, og at det dermed bliver nødvendigt for beboerne f.eks. at tilkøbe rengøring.

KL og Danske Diakonhjem efterspørger en præcisering af, hvordan markedspriserne for tilkøbsydelse fastsættes.

DI mener, at organisationer under offentlig forsyning ikke bør have mulighed for at sælge tilkøbsydelse.

Danske Diakonhjem og Kommunale Velfærdschefer er bekymrede over yderligere administration og bureaukrati, f.eks. ved beskatning ved salg af tilkøbsydelse.

Ældreministeriet bemærker, at det følger af den politiske aftale om en ældrereform, at lokalplejehjem skal have mulighed for at tilbyde tilkøbsydelse. Det er på baggrund af høringssvarene præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at kommunalbestyrelsen som led i deres tilsynsforpligtelse efter § 12, stk. 1, skal påse, at lokalplejehjemmet ikke tager betaling for hjælp, som borgeren har ret til efter gældende lovgivning. Tilkøbsydelse må derfor ikke træde i stedet for den hjælp og støtte, som borgerne har ret til efter fx ældreloven eller lov om social service.

Ældreministeriet bemærker også, at det er lokalplejehjemmets ansvar at fastsætte prisen på tilkøbsydelse, så den svarer til markedsprisen. Vejledningsmateriale til lokalplejehjem vil indeholde vejledning om fastsættelse af markedsprisen. Det bemærkes i den forbindelse, at det daværende Indenrigs- og Boligministerie i 2021 udsendte en meddelelse om prisfastsættelse ved udførelse af kommunal og regional erhvervsvirksomhed til alle kommuner og regioner. Lokalplejehjemmet vil kunne anvende de samme principper. Derudover vil et særskilt regnskab for tilkøbsydelse være med til at understøtte transparens vedr. omfanget af salg af tilkøbsydelse.

Ældreministeriet vil i øvrigt følge udviklingen i tilkøbsydelse.

2.2.1.2 Etablering

Aktieselskab

Dansk Erhverv finder det positivt, at lokalplejehjem efter lovforslaget vil skulle etableres i selskabsform, og at der med aftalen sker en adskillelse af myndighed og drift, som giver lokalplejehjemmets bestyrelse et selvstændigt ansvar for lokalplejehjemmets drift og økonomi.

DI og **Danske Ældreråd** understreger vigtigheden af en klar ansvarsfordeling mellem lokalplejehjem og kommunalbestyrelse. **Danske Ældreråd** bemærker, at det er uklart, hvem der har ansvaret ved økonomiske problemer eller manglende kvalitet.

FH og **FOA** mener, at lokalplejehjemsstrukturen som et aktieselskab betyder, at institutionen underlægges en række krav, som udgør ganske betydelige bureaukratiske byrder. Ifølge **FH** vil det betyde, at mange af de ressourcer, som skulle gå til at skabe en bedre hverdag for beboerne i stedet anvendes på

at leve op til formelle krav som f.eks. betjening af bestyrelsen ift. bestyrelsesmøder, strategiske overvejelser, datagenerering etc.

DI er bekymrede for, at de mange ledelseslag i lokalplejehjemsmodellen vil lede til kostelige bureaukratiske processer og unødige yderligere lønudgifter.

Tønder Kommune er positiv over for lokalplejehjem, men mener, at selskabsformen kræver yderligere analyse, især ift. bæredygtighed og variation mellem små plejehjem. Kommunen ser et større potentiale for udbredelse, hvis flere plejehjem i et lokalområde samles i én selskabsdannelse.

Københavns Kommune bemærker, at den valgte selskabskonstruktion (AS) kræver, at kommuner besidder relevante juridiske og administrative kompetencer, som ikke er til stede i dag.

Horten anbefaler, at det præciseres, hvem der kan eje et lokalplejehjem, uanset om bygningerne er nye eller eksisterende.

Ældreministeriet bemærker, at intentionen med lokalplejehjem er at frisætte den lokale ledelse fra unødigt styring og bureaukrati, herunder kommunale politikker og krav. Hermed er intentionen også, at lokalplejehjem frisættes fra kommunale ledelseslag (direktører, kommunalbestyrelse mv.) med det formål at skabe mindre bureaukrati og færre krav sammenlignet med kommunale plejehjem.

Ældreministeriet bemærker desuden, at der ikke er noget til hinder for, at flere lokalplejehjemsenheder samles i én selskabskonstruktion, så længe det understøtter det overordnede formål med lokalplejehjem, herunder øgede muligheder for at tilpasse organiseringen og driften ud fra lokale forhold.

For så vidt angår Hortens anbefaling om, at et lokalplejehjems ejerskab præciseres, bemærker Ældreministeriet, at lokalplejehjem skal have kommunalt ejerskab, hvilket fremgår af kapitel 1 i lovforslaget samt indledningen til lovforslaget. Dette er i overensstemmelse med Aftale om en reform af ældreområdet. Det er på baggrund af høringen præciseret i lovforslaget, at aktieselskabets opgave er at drive lokalplejehjem, mens bygningsejerskab mv. fastholdes i de nuværende konstruktioner.

Indskud

DE, DI og Selveje Danmark finder det uhensigtsmæssigt, at kommunerne får mulighed for løbende at foretage kapitalindskud i lokalplejehjem. Ifølge høringsparterne vil det give lokalplejehjem uberettigede konkurrencefordele og eventuelle statsstøtteproblematikker, fordi risikoen forbundet med at drive et lokalplejehjem i praksis vil være væsentligt lavere end den risiko, som markedets øvrige aktører løber i forbindelse med driften af deres plejeboliger.

I forlængelse af ovenstående anbefaler **DI**, at kommuner kun kan indskyde kapital i etableringsfasen, hvorefter lokalplejehjem skal drives på lige fod med friplejehjem.

Selveje Danmark mener, at der skal være krav om genberegning af taksten, hvis kommunalbestyrelsen vælger at foretage kapitalforhøjelse til lokalplejehjemmet jf. selskabslovens §§153-177.

Selveje Danmark bemærker i øvrigt, at det skævvrider forholdet mellem lokalplejehjem og ikke-offentlige plejehjem, at man ved omdannelsen af eksisterende kommunale plejehjem til lokalplejehjem overdrager alle eksisterende aktiver og tilvejebringer al nødvendigt inventar til nye lokalplejehjem, også selvom det indføres som et apportindskud.

Ældreministeriet bemærker hertil, at ejerne af aktieselskaber, der driver lokalplejehjem (kommunalbestyrelsen/kommunalbestyrelserne) ligesom andre selskabsejere – herunder ejere af friplejehjem – vil kunne indskyde kapital efter reglerne i selskabsloven. Rammerne for kapitalforhøjelse og apportindskud følger selskabsloven. Derudover skal den kommunale ejer iagttage det markedsøkonomiske investorprincip, der tilsiger, at en privat investor på markedsvilkår vil finde det ansvarligt at foretage samme investering. Derved får lokalplejehjem ikke uberettigede konkurrencefordele, men ligestilles med de øvrige aktører på plejehjemsområdet.

For så vidt angår bekymringen om eventuelle statsstøtteproblematikker adresseret af DI, DE og Selveje Danmark, er det præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at EU-statsstøtteregler skal iagttages ved kapitalforhøjelse. Kommunalbestyrelsen skal derfor til hver en tid sikre overholdelsen af EU's statsstøtteregler. Ældreministeriet bemærker desuden, at det kommunale aktieselskabs låntagning efter gældende regler vil skulle henregnes til kommunalbestyrelsens låntagning. Forbuddet mod at yde lån og mod garantistillelse skyldes, at lån fra kommunalbestyrelsen og vederlagsfri garantistillelse vil kunne udgøre ulovlig statsstøtte og skabe en forskelsbehandling i forhold til friplejehjem.

Ældreministeriet bemærker desuden, at taksten for friplejehjem fastsættes efter reglerne i friplejeboligloven og er således uden for rammerne af dette lovforslag.

Medarbejderrepræsentation

DE og Faglige Seniorer efterspørger en præcisering af, hvorfor selskabslovens § 140 vedr. medarbejderrepræsentation fraviges.

For så vidt angår fravigelse af selskabslovens § 140 bemærker Ældreministeriet, at det fremgår af lovforslagets § 5, stk. 2, at antallet af medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen fastsættes på bekendtgørelsesniveau under hensyn til bestyrelsens samlede størrelse samt hensynet til en effektiv og agil bestyrelse.

Overenskomst

FOA, FH og Kost og Ernæringsforbundet bemærker, at begrebet en "landsdækkende overenskomst" ikke giver en tilstrækkelig sikkerhed for kvaliteten af medarbejdernes overenskomstforhold. **FOA** og **FH** foreslår, at man i stedet skriver ind, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at de ansatte har løn- og arbejdsvilkår, som ikke er ringere end vilkårene i kollektive overenskomster, der gælder for arbejde af samme art, indgået af de for plejesektoren mest repræsentative arbejdsmarkedsparter, og som dækker hele det danske område.

Dansk Arbejdsgiverforening bemærker hertil, at lovforslaget indeholder et meget principielt brud med den danske arbejdsmarkedsmodel. Efter deres opfattelse er det første gang i dansk ret, at man fra politisk side stiller krav om, at en virksomhed skal være omfattet af en kollektiv overenskomst. **Dansk Erhverv** bemærker hertil, at de ikke mener, at det almindelige arbejdsretlige

princip om, at arbejdsgiver selv kan beslutte at indgå overenskomster og hvilke i givet fald, skal fraviges for lokalplejehjem.

Dansk Sygeplejeråd bemærker, at det ved oprettelsen af lokalplejehjem er væsentligt, at der sikres ordentlige løn- og arbejdsvilkår for ledere og medarbejdere ved indførelsen af arbejdsklausuler med krav til bl.a. kvalitet, arbejdstid og arbejdsmiljø.

Ældreministeriet bemærker hertil, at ministeriet på baggrund af høringssvarene har justeret formuleringen i lovforslagets § 3, stk. 3 samt bemærkningerne hertil.

Ift. overenskomstforhold er ordlyden i § 3, stk. 3 ændret således, at det nu fremgår, at ansatte på lokalplejehjem har løn- og arbejdsvilkår mindst svarende til, hvad der fremgår af landsdækkende kollektive overenskomster, der er indgået af de på det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter.

Den nye formulering indebærer, at der ikke er krav om, at lokalplejehjemmet omfattes af overenskomster, men alene krav om, at de ansatte har overenskomstmæssige vilkår. Bestemmelsen indebærer, at regulering af løn- og arbejdsvilkår følger normal praksis. Bestemmelsen indebærer også, at det ikke er alle landsdækkende overenskomster, der kan fastlægge løn- og arbejdsvilkår på lokalplejehjem, men alene overenskomster, der er indgået af de på det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter. Bestemmelsen er ændret, så det sikres, at ansatte på lokalplejehjem har vilkår mindst svarende til, hvad der fremgår af landsdækkende kollektive overenskomster, der er indgået af de på fagområdet mest repræsentative arbejdsmarkedsparter. Det fremgår desuden af bemærkningerne til den ændrede bestemmelse, at de kommunale overenskomster i denne sammenhæng anses for indgået af de på området mest repræsentative parter, så lokalplejehjem vil leve op til bestemmelsen, hvis de omfattes heraf.

2.2.1.3 Ledelse mv.

Bestyrelse og vederlag

Dansk Sygeplejeråd og **FH** bemærker, at der bør være en særlig opmærksomhed på tilstedeværelsen af faglighed i ledelsen på grund af den store betydning for bl.a. kvalitet, patientsikkerhed og arbejdsmiljø.

KL bemærker, at en ejerkreds af flere kommuner bør være ligestillede i udpegningen af bestyrelsesrepræsentanter, da fordelingen af pladser kan påvirke ejerindflydelse på styring og drift.

Ældre Sagen forholder sig positivt til indførelsen af professionelle bestyrelser på plejehjem, med større armlængde til kommunalbestyrelsen, men ønsker at inddrage beboere og/eller pårørende mere tydeligt i bestyrelsesarbejdet.

Ældre Sagen, **Danske Ældreråd**, **FOA** og **Alzheimerforeningen** forventer, at det kan blive en svær opgave at hverve bestyrelsesmedlemmer med både interesse og de rette kompetencer til at være ansvarlig for driften af lokalplejehjem.

Varde Kommune bemærker, at det er vigtigt, at der sikres et fundament, der gør det attraktivt at varetage bestyrelsesarbejdet i et lokalplejehjem, således at der skabes et bæredygtigt og kompetent fundament for lokalplejehjem.

Faglige Seniorer bemærker, at der ved sammensætningen af bestyrelsen bør fastsættes mulighed for, at det lokale senior- eller ældreråd er repræsenteret.

Selveje Danmark, Dansk Erhverv og Danske Diakonhjem bemærker, at der er en risiko for at ødelægge rekrutteringen af frivillige, egnede kandidater til frivillige bestyrelser, hvis lønnede poster i andre sektorer tiltrækker. De bemærker, at der med indførelse af vederlag er en risiko for at skabe en opfattelse af, at ulønnede bestyrelser er mindre kompetente. De bemærker også, at der er en risiko for at kompromittere, ikke bare civilsamfundets økonomi, men også civilsamfundets værdier og sammenhængskraft på langt sigt, hvis man indfører vederlag for bestyrelsesarbejde.

Danske Diakonhjem er bekymrede for, at lønnet bestyrelsesarbejde og administration vil tage tid fra omsorgsarbejdet, øge omkostningerne og påvirke plejehjemmets kerneopgave, hvis udgifter til vederlag skal findes i eksisterende budgetter.

Horten advokatpartnerselskab bemærker, at i et aktieselskab godkendes bestyrelsens vederlag af generalforsamlingen ifm. godkendelse af årsregnskabet. Derfor giver det ifølge **Horten** anledning til tvivl om, hvad hensigten med bestemmelsen er. **Horten** bemærker også, at det er uklart, hvad der sigtes til med udtrykket "niveauet for" vederlaget. **Horten** anbefaler, at disse forhold præciseres i lovforslaget.

Fsva. bemærkningerne fra Dansk Sygeplejeråd og FH om faglighed i ledelsen bemærker Ældreministeriet, at bestyrelsens opgave er at varetage driften af selskabet, mens den faglige ledelse varetages af direktionen.

Fsva. KL's bemærkning om, at en ejerkreds af flere kommuner bør være lige-stillede i udpegningen af bestyrelsesrepræsentanter, bemærker Ældreministeriet, at flere kommuner i fællesskab vælger én repræsentant af hensyn til, at de kommunale repræsentanter ikke skal udgøre en uforholdsmæssig stor andel af den samlede bestyrelse. Alle ejerkommuner vil imidlertid være repræsenteret med en stemmeandel svarende til deres ejerandel på generalforsamlingen med mindre andet er angivet i selskabets vedtægter.

Ældreministeriet bemærker desuden, at der med aftale om ældrereformen er enighed om, at lokalplejehjem skal styres af selvstændige, professionelle bestyrelser bestående af repræsentanter fra lokalområdet og det lokale erhvervsliv, som får eget ansvar for plejehjemmets strategi, drift, udvikling, kvalitet og økonomiske styring. Det forventes, at lokalplejehjemsbestyrelsen samlet kommer til at bestå af 4 eller 5 medlemmer afhængig af, om medarbejderne gør brug af deres mulighed for at vælge en medarbejderrepræsentant. Det er Ældreministeriets vurdering, at en bestyrelse på denne størrelse vil være beslutningsdygtig, samtidig med at det vil være muligt at få relevante erfaringer og kompetencer repræsenteret i bestyrelsen. Ældreministeren vil på bekendtgørelsesniveau kunne fastsætte regler, som vil skulle sikre, at bestyrelsens medlemmer tilsammen har de nødvendige kompetencer til at sikre lokalplejehjemmets drift, udvikling, kvalitet og økonomiske styring. Således er Ældreministeriet enig med de høringsparter, som påpeger vigtigheden af, at bestyrelsen på lokalplejehjem skal besidde relevante kompetencer og erfaringer. Relevante kompetencer og erfaringer kan fx være, at medlemmerne skal have en tilknytning til lokalområdet og samlet besidde kompetencer inden for drift, jura/selskabsret, strategi/ledelse, pleje/sundhedsfaglighed og civil-/lokalsamfund.

Ældreministeriet bemærker desuden, at det følger af selskabsloven, at medlemmer af et aktieselskabs ledelse kan lønnes med et vederlag, og at vederlaget ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske stilling.

Ældreministeriet bemærker hertil, at formålet med vederlag til bestyrelsesmedlemmerne er at gøre det muligt at tiltrække bestyrelsesmedlemmer med relevante kompetencer og erfaringer. Det er generalforsamlingen, der fastsætter niveauet for vederlag. Vederlagsniveauet vil skulle afspejle en ansvarlig anvendelse af offentlige midler.

Ældreministeriet bemærker i øvrigt, at ministeriet på baggrund af høringssvarene har slettet § 5, stk. 4, om vederlag, da det jf. Hortens høringssvar følger af årsregnskabsloven, at vederlaget godkendes af ejerne i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet.

Administrative opgaver

Dansk Erhverv, KL og Selveje Danmark bemærker, at det er afgørende at sikre, at lokalplejehjem skal betale markedspris for de administrationsydelser, der overlades til kommunen. **Dansk Erhverv** og **Selveje Danmark** mener, at der vil være behov for at sikre, at der løbende kan gribes ind overfor konkurrenceforvridning, hvis f.eks. lokalplejehjem aftager administrationsydelser fra kommunen til en pris, der ligger under markedsprisen. For **KL** er det væsentligt med klare beskrivelser af beregningsmetode til fastsættelse af markedspris for brug af kommunens administrative organisation.

Forsikring & Pension foreslår, at lokalplejehjem køber deres ydelser på markedet. Derved ligestilles lokalplejehjemmene ifølge **Forsikring & Pension** med friplejehjemmene, som ikke har mulighed for at købe ydelser hos kommunen, og omkostningerne ved at føre tilsyn med afregningspriserne og risikoen for konkurrenceforvridning begrænses til et minimum.

Danske Ældreråd bifalder muligheden for, at visse administrative opgaver vil kunne varetages af kommunen. På den måde begrænses det ekstra bureaukrati, som lokalplejehjem må forventes at medføre.

Ældreministeriet bemærker hertil, at det vil fremgå tydeligt af lovforslaget, at et kommunalt aktieselskabs betaling for administrative opgaver hos en kommunal ejer skal ske på markedsvilkår. Dette vil også fremgå tydeligt på bekendtgørelsesniveau med henblik på at undgå konkurrenceforvridning.

Der vil i en kommende vejledning om lokalplejehjem indgå vejledning i, hvordan kommuner kan fastsætte en markedspris for salg af ydelser. Endelig bemærker ministeriet, at bestemmelsen ikke begrænser lokalplejehjems mulighed for at købe administrationsydelser hos private leverandører. På den baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.2.1.4 Lokaler

KL bemærker, at det ikke er klart, hvilken rolle boligorganisationen eller bygningsejeren har i en potentiel omdannelse fra kommunalt plejehjem til lokalplejehjem, samt hvordan relationen mellem bygningsejeren og bestyrelsen er.

FOA bemærker, at bygningerne er adskilt fra driften af lokalplejehjemmet, men det er uklart, hvordan beslutninger om renovering eller ændringer i bygningernes funktion besluttet. Ifølge **FOA** har lokalplejehjemmet ingen indflydelse herpå.

Selveje Danmark mener, at det skævvrider forholdet mellem lokalplejehjem og friplejehjem, at der lægges op til, at kommunalbestyrelsen drifter og vedligeholder bygningen, opkræver beboerbetaling mv. Ifølge **Selveje Danmark** bør lokalplejehjem selv stå for vedligehold af bygning, opkrævning af beboerbetaling mv. eller betale en anden leverandør for den opgave. Endelig mener **Selveje Danmark**, at det bør fraregnes lokalplejehjemmets takst, hvis det fastholdes, at det er en kommunal ydelse for lokalplejehjemmet at drifte og vedligeholde bygninger mv.

Ældreministeriet bemærker, at relationen mellem bygningsejeren og bestyrelsen på lokalplejehjemmet vil blive aftalt mellem parterne og beskrevet i lejekontrakten. I lejekontrakten vil parterne bl.a. kunne aftale, hvem af parterne, der står for indvendig vedligeholdelse af servicearealet, og om lejeren/det kommunale aktieselskab har ret til at ændre servicearealet. Dette vil også fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget om lokalplejehjem. Lokalplejehjem er ikke bygningsejer, men vil skulle indgå kontrakt om leje af servicearealer eller indtræde som lejer i en eksisterende lejekontrakt mellem kommunalbestyrelsen og ejeren af servicearealet. Lokalplejehjem vil være omfattet af reglerne om anvisningsret i 54, stk. 1, og § 57, stk. 1, i almenboligloven.

Beslutninger vedrørende driften af boligejendommen skal træffes efter reglerne i almenboligloven, herunder beboerdemokrati. Det forhold, at beslutninger vedr. boligejendommen som udgangspunkt træffes af beboerne, vil ikke forhindre, at der løbende kan være en dialog mellem det kommunale aktieselskab, der driver lokalplejehjem, bygningsejeren og beboerne om moderniseringsarbejder, tilrettelæggelsen af driften af boligejendommen m.v.

Det bemærkes desuden, at vedligehold af den del af bygningsmassen, der udgør boligerne, ikke indgår i taksten til hverken friplejehjem eller lokalplejehjem, da dette dækkes af beboernes husleje. Udgifter til vedligehold eller leje af servicearealerne indgår i taksten for både friplejehjem og lokalplejehjem.

På baggrund af ovenstående betragtninger er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.2.1.5 Afregning, regnskabsaflæggelse, lånoptagelse mv.

DE, Selveje Danmark og **DI** mener, at det ved fastsættelsen af afregningsreglerne for lokalplejehjem er afgørende, at der – ligesom for friplejeboligleverandørers afregningspriser – tages afsæt i de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger for den enkelte kommunes drift af tilsvarende tilbud. Ifølge **DI** fremgår dette ikke tydeligt af lovforslaget om lokalplejehjem.

I forlængelse af ovenstående er det ifølge **Selveje Danmark** og **Dansk Erhverv** ikke givet, at lokalplejehjem skal have samme afregningspris, som et friplejehjem ville have fået. **Selveje Danmark** mener hertil, at der i lovudkastet er forskel på, hvilke udgifter lokalplejehjem og friplejehjem afholder, og at lokalplejehjemmernes afregningspris skal tage højde for de – hvis de fastholdes – øvrige fordele, som man giver lokalplejehjem i forhold til f.eks. tomgangsleje, inventar og øvrig støtte fra kommunen.

FOA bemærker, at takstfinansiering skaber unødige fordyrende administrative opgaver.

Ældreministeriet bemærker hertil, at der med lovforslaget er tilstræbt at skabe så ens økonomiske rammevilkår som muligt mellem lokalplejehjem og friplejehjem. Der lægges op til, at lokalplejehjem og friplejehjem afregnes efter den samme model af hensyn til at sikre, at det ikke bliver mindre attraktivt at drive og investere i friplejehjem. Dette vil blive tydeliggjort på bekendtgørelsesniveau. Der er dog organisatoriske forskelle mellem lokalplejehjem og friplejehjem for så vidt angår selskabsmodel, styring og ejerkreds, ligesom der er forskellige vilkår for friplejehjem afhængigt af, hvordan de er organiseret (f.eks. selvstændige friplejehjem, fondsrevet, selvejende mm.). F.eks. vil lokalplejehjem pålægges udgifter til vederlag til bestyrelsesmedlemmer og udarbejdelse af et revideret årsregnskab. På baggrund heraf er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.2.1.6 Tilsyn

Københavns Kommune bemærker, at det formodes, at kommunens tilsynsforpligtelse efter ældreloven omfattes af ældretilsynet. Det står ifølge **Københavns Kommune** ikke klart, hvad kommunens øvrige tilsynsforpligtelse vil være. **Københavns Kommune** bemærker også, at det fremgår, at kommunen kan fastsætte rammer for opgaveudførelsen via kommunens tilsyn. Hvis det ældrefaglige tilsyn ligger hos Ældretilsynet, så afskæres kommunen fra at sætte faglige krav via tilsyn.

Ældreministeriet bemærker hertil, at det findes hensigtsmæssigt at præcisere afgrænsningen mellem de forskellige tilsyn, som vil gælde for lokalplejehjem i pkt. 2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 12.

Det fremgår bl.a., at den foreslåede § 12 vil betyde, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med, at det kommunale aktieselskab overholder de regler, der gælder for det kommunale aktieselskabs virksomhed, herunder reglerne i lov om lokalplejehjem. Kommunen vil selv kunne tilrettelægge tilsynet. Hvis flere kommuner tilsammen ejer det kommunale aktieselskab, skal hver enkelt kommunalbestyrelse føre tilsyn med, at aktieselskabet løse opgaven i overensstemmelse med de retningslinjer, kommunalbestyrelsen har fastlagt.

Ankestyrelsen vil som kommunal tilsynsmyndighed have kompetence til at føre tilsyn med kommunalbestyrelsens overholdelse af tilsynspligten efter lovforslagets § 12.

Kommunalbestyrelsens pligt til at føre tilsyn efter § 12 vil ikke ændre på handlekommunens pligt til at føre et løbende tilsyn med, om hjælpen til den enkelte borger opfylder sit formål. Handlekommunens forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn reguleres med det foreslåede § 27, stk. 2, i den kommende ældrelov.

Dertil vil lokalplejehjem fra den 1. januar 2025 til den 1. juli 2025 være omfattet af kommunernes tilsyn med de kommunale opgaver efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86, jf. servicelovens § 151, og Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med den personlige hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens §§ 83-87, jf. servicelovens § 150. Fra og med den 1. juli 2025 vil lokalplejehjem i medfør af § 2 i den kommende lov om ældretilsyn (herefter ældretilsynsloven) være omfattet af det nye ældretilsyns tilsyn med kvalitet i helhedsplejen.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at driftsherren og ledelsen af en plejeenhed, har ansvaret for at sikre, at de overordnede og tværgående rammer for ældreplejen, herunder kvaliteten i plejeenheden er i orden.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Det fremsatte lovforslag er justeret på baggrund af de indkomne høringssvar i forbindelse med den offentlige høring af lovforslaget samt en intern proces i Ældreministeriet. I forhold til det udkast til lovforslag om lokalplejehjem, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende ændringer i selve lovteksten:

- Det er i § 1, stk. 1, præciseret, at aktieselskaber, der driver lokalplejehjem, kan etableres af en eller flere kommunalbestyrelser alene eller i forening. Det er desuden præciseret, at lokalplejehjem skal levere hjælp og støtte m.v. efter ældreloven eller lov om social service. I stk. 2 er det præciseret, at kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten efter både §§ 54 og 57 i almenboligloven. Der er desuden indført et nyt stk. 3, hvoraf det fremgår, at de opgaver det kommunale aktieselskab udfører er en del af den offentlige forvaltning.
- I § 3, stk. 2, er fravigelsen af selskabslovens §§ 115 og 122 slettet. Stk. 3, er rettet, så det nu fremgår, at bestyrelsen for det kommunale aktieselskab skal sikre, at ansatte på lokalplejehjem har løn- og arbejdsvilkår mindst svarende til, hvad der fremgår af landsdækkende kollektive overenskomster, der er indgået af de på det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter. Der er indsat et nyt stk. 4, hvoraf det fremgår, at en kommune, der er ejer eller er medejer af et aktieselskab, der driver lokalplejehjem, kan modtage og anvende det overskud, selskabet udlodder. Det omfatter også overskud, der overstiger den almindelige forrentning af indskudskapitalen. Der er desuden indsat et nyt stk. 5, hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen, mod modtagelse af aktier, kan indskyde aktiver i et kommunalt aktieselskab, der skal drive lokalplejehjem.
- I § 4 er det præciseret, at det kommunale aktieselskab er omfattet af selskabsloven og de ledelsesprincipper, der følger heraf. Stk. 2 er slettet.
- § 5, stk. 3, er justeret, så det fremgår, at de kommunale ejere skal sikre sig, at det i vedtægten for det kommunale aktieselskab fremgår, at generalforsamlingen udpeger formanden og en eventuel næstformand for bestyrelsen.
- Der er indsat en ny § 13, hvoraf det fremgår at, den kommunale ejer kan beslutte, at det kommunale aktieselskab ved sin drift af lokalplejehjemmet ikke er bundet af kommunalbestyrelsens retningslinjer for andre almene plejeboliger efter § 5, stk. 2 i lov om almene boliger eller plejehjem efter § 48 i ældreloven.

Der er tilsvarende foretaget ændringer i de almindelige og specielle bemærkninger. Derudover er der i både lovtekst og bemærkninger foretaget sproglige rettelser.